TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2005. gada 15. decembrī *

Apvienotās lietas C-151/04 un C-152/04

par lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Tribunal de police de Neufchâteau* (Beļģija) iesniedza ar lēmumiem, kas pieņemti 2004. gada 16. janvārī un kas Tiesā reģistrēti 2004. gada 25. martā, krimināprocesos pret

Claude Nadin,

Nadin-Lux SA **(C-151/04)**

un

Jean-Pascal Durré **(C-152/04).**

* Tiesvedības valoda — franču.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Janns [*P. Jann*], tiesneši K. Šīmans [*K. Schiemann*], N. Kolnerika [*N. Colneric*] (referente), H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*] un E. Levits,

ģenerāladvokāts F. Dž. Džeikobss [*F. G. Jacobs*],
sekretāre K. Štranca [*K. Sztranc*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 24. februārī,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Dirē [*Durré*] vārdā — Ž. F. Kartijvelss [*J.-F. Cartuyvels*], *avocat*,

— Beļģijas valdības vārdā — E. Dominkovica [*E. Dominkovits*], pārstāve, kurai palīdz B. van de Valle de Gelke [*B. van de Walle de Ghelcke*], *avocat*,

— Somijas valdības vārdā — T. Pinne [*T. Pynnä*] un A. Gimareša-Purokoski [*A. Guimaraes-Purokoski*], pārstāves,

— Apvienotās Karalistes valdības vārdā — K. Vaita [*C. White*] un K. Mandži [*K. Manji*], pārstāvji, kam palīdz P. Vipla [*P. Whipple*], *barrister*,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — D. Martins [*D. Martin*] un N. B. Rasmusens [*N. B. Rasmussen*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2005. gada 26. maijā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgumi sniegt prejudiciālus nolēmumus attiecas uz EKL 10., 39., 43. un 49. panta interpretāciju.

2 Šie lūgumi tika iesniegti divu krimināprocesu ietvaros, kas tika ierosināti pret Nadēnu [*Nadin*] un Dirē, diviem Beļģijas iedzīvotājiem, par tāda Beļģijas tiesiskā regulējuma pārkāpumu, kas nosaka: Beļģijā obligāti ir jāreģistrē uzņēmumu transportlīdzekļi, ko sabiedrības, kas ir reģistrētas citā dalībvalstī, ir nodevušas savu darba ņēmēju lietošanā.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

3 EKL 10. pants nosaka:

"Dalībvalstis veic gan vispārējus, gan īpašus attiecīgus pasākumus, lai nodrošinātu to pienākumu izpildi, kas izriet no šā Līguma vai ko rada Kopienas iestāžu darbība. Tās atvieglina Kopienas uzdevumu veikšanu.

Tās atturas no visiem pasākumiem, kas varētu traucēt šā Līguma mērķu sasniegšanu."

4 EKL 39. pants nosaka:

"1. Kopienā nodrošina darba ņēmēju pārvietošanās brīvību.

2. Pārvietošanās brīvība nozīmē to, ka likvidē jebkādu dalībvalstu darba ņēmēju diskrimināciju pilsonības dēļ attiecībā uz nodarbinātību, darba samaksu un citiem darba un nodarbinātības nosacījumiem.

3. Tā nozīmē turpmāk norādītās tiesības, ko var ierobežot, vienīgi pamatojoties uz sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai veselības aizsardzības apsvērumiem:

a) tiesības pieņemt faktiskos darba piedāvājumus,

b) tiesības šajā nolūkā brīvi pārvietoties dalībvalstu teritorijā,

c) tiesības darba nolūkos uzturēties kādā dalībvalstī saskaņā ar normatīviem un administratīviem aktiem, kas reglamentē šīs valsts pilsoņu nodarbinātību,

d) tiesības palikt kādā dalībvalstī pēc tam, kad darba attiecības šajā valstī beigušās, atbilstīgi nosacījumiem, kas ietverti īstenošanas regulās, kuras izstrādās Komisija.

4. Šis pants neattiecas uz nodarbinātību civildienestā."

5 EKL 43. pants paredz:

"Ievērojot še turpmāk izklāstītos noteikumus, aizliedz ierobežojumus kādas dalībvalsts pilsoņu brīvībai veikt uzņēmējdarbību citā dalībvalstī. Tāpat aizliedz ierobežojumus attiecībā uz to, ka dalībvalstu pilsoņi, kas izveidojuši uzņēmumu kādā

dalībvalstī, atver šā uzņēmuma pārstāvniecības, filiāles vai meitasuzņēmumus citās dalībvalstīs.

Brīvība veikt uzņēmējdarbību ietver tiesības sākt un izvērst darbības kā pašnodarbinātām personām, kā arī dibināt un vadīt uzņēmumus, jo īpaši sabiedrības, kas definētas 48. panta otrajā daļā, ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādus saviem pilsoņiem paredz tās valsts tiesību akti, kurā notiek šī uzņēmējdarbība, ņemot vērā šā Līguma nodaļu par kapitālu."

6 EKL 49. panta pirmā daļa nosaka:

"Kā paredz še turpmāk izklāstītie noteikumi, Kopienā aizliedz pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumus to dalībvalstu pilsoņiem, kas veic uzņēmējdarbību kādā Kopienas valstī, bet sniedz pakalpojumus citas dalībvalsts personai."

Valsts tiesiskais regulējums

7 Karaliskā 2001. gada 20. jūlija lēmuma par transportlīdzekļu reģistrāciju (2001. gada 8. augusta *"Moniteur belge"*, 27031. lpp., turpmāk tekstā — "Karaliskais 2001. gada lēmums) 1. pants nosaka:

"Šā lēmuma ietvaros:

[..]

27) ar reģistrāciju saprot:

— ilgstošu un faktisku reģistrācijas vietu, kur atrodas juridiskās personas juridiskā adrese vai galvenā administrācija, vai vieta, kur viena vai vairākas tās struktūrvienības sanāk un pieņem lēmumus, vai vieta, kur tiek veiktas darbības, kas saistītas ar tās ekonomisko darbību vai tās mērķi, vai kur šo personu pārstāv viena vai vairākas fiziskas personas, kas rīkojas tās vārdā vai saskaņā ar tās pilnvarojumu."

8 Minētā lēmuma 3. pants nosaka:

"1. Personas, kuru dzīvesvieta ir Beļģija, reģistrē transportlīdzekļus, ko tās vēlas izmantot Beļģijā kā transportlīdzekļus, kas paredzēti 6. pantā, pat ja šie transportlīdzekļi jau ir reģistrēti ārvalstī.

Ir jāuzskata, ka personu dzīvesvieta ir Beļģijā, ja ir izpildīts viens no šādiem nosacījumiem:

a) tās ir reģistrētas kādas Beļģijas kopienas iedzīvotāju reģistrā;

b) tās ir reģistrētas Beļģijas Komercreģistrā vai Beļģijas Tirdzniecības un amatniecības reģistrā kā fiziskas vai juridiskas personas;

c) tās ir juridiskas personas, kas nav reģistrētas Beļģijas Komercreģistrā vai Tirdzniecības un amatniecības reģistrā, bet izveidotas starptautisko tiesību, ārvalstu vai Beļģijas tiesību ietvaros vai saskaņā ar tām, un kurām pieder pastāvīgs uzņēmums Beļģijā, kurā transportlīdzeklis tiek apsaimniekots vai izmantots.

2. Tomēr turpmāk minētajā gadījumā nav obligāti jāreģistrē Beļģijā transportlīdzekļi, kas reģistrēti ārvalstī un ko izmanto personas, kas minētas 1. punktā:

[..]

2) transportlīdzeklis, ko izmanto fiziska persona, pildot darba pienākumus, un kas reģistrēts ārvalstī uz ārvalsts īpašnieka vārda, ar kuru šo personu saista darba līgums; šādā gadījumā transportlīdzeklī ir jābūt Beļģijas PVN iestādes izsniegtai apliecībai (turpmāk tekstā — "PVN apliecība"); Finanšu ministrija nosaka detalizētus nosacījumus transportlīdzekļu lietošanai."

9 Beļģijas nodokļu administrācijas 2000. gada 3. maija Cirkulāra Nr. 1/2000 14. pants ar nosaukumu "Transportlīdzekļu lietošana Beļģijā — Pārcelšanas un nepārcelšanas noteikumi" paredz:

"Šeit paredzētie transportlīdzekļi ir jebkādi mehāniskie sabiedriskā transporta līdzekļi, uz kuriem neattiecas definīcija, kas ietverta iepriekš minētajā 12. pantā. Pie tiem tostarp pieder automašīnas, pasažieru/kravu pārvadājumu transportlīdzekļi, mikroautobusi, visurgājēji Komisija

Ja fiziskās personas, kuru dzīvesvieta ir Beļģija, lieto šādus transportlīdzekļus darba vajadzībām, lai pildītu darba devēja, kas ir reģistrēts citā dalībvalstī, norādījumus, šiem transportlīdzekļiem ir piemērojami nepārcelšanas noteikumi, pamatojoties uz PVN Kodeksa 12.a panta 2. daļas 7) apakšpunktu, ciktāl būtu piemērojami pagaidu atzīšanas noteikumi ar pilnīgu importa nodevu atbrīvojumu, ja šis transportlīdzeklis būtu nosūtīts uz Beļģiju no trešās valsts. Turklāt darba ņēmējs, kura dzīvesvieta ir Beļģijā, var lietot šo transportlīdzekli personīgām vajadzībām, ja šāda lietošana personīgām vajadzībām notiek papildus un laiku pa laikam salīdzinājumā ar lietošanu darba vajadzībām un ja šāda lietošana ir paredzēta darba līgumā.

Attiecībā uz šiem transportlīdzekļiem īpašus izņēmuma noteikumus par pagaidu atzīšanu un *ipso facto* nepārcelšanas noteikumus var piemērot tikai tad, ja tiek izpildīti precīzie nosacījumi, kas noteikti 15. pantā."

10 Šā cirkulāra 15. pantā ir uzskaitīti nosacījumi, kas ir izpildāmi, lai varētu tikt piemēroti noteikumi par pagaidu atzīšanu:

"[..]

b) transportlīdzeklim ir jābūt darba devēja īpašumam. Attiecībā uz transportlīdzekļiem, kas tiek īrēti vai ņemti līzingā, skatīt 9. pantu;

[..]

f) ja attiecīgā persona ieņem vadošu amatu (tas ir sabiedrības direktors vai pārvaldnieks), tā var atsaukties uz īpašajiem noteikumiem tikai tad, ja tai ir darba ņēmēja statuss un ja tā rezultātā tā var pierādīt, ka pastāv patiesa pakļautības saikne starp to un sabiedrību. Pakļautības saiknes pastāvēšana norāda uz to, ka uzņēmuma vadoša amata darba ņēmējam ir jāpierāda, ka viņš ir pakļauts citai personai, kas pārstāv sabiedrību vai tās struktūrvienību (administrācijas padome, izpildpārvalde, direktoru padome, [..]), kam viņš ir pakļauts un kura lēmumus attiecīgā persona nevar ietekmēt. Šajā ziņā personām, kuras pārvalda viena cilvēka sabiedrību, sabiedrības dibinātājiem vai galvenajiem akcionāriem jebkurā gadījumā nav piemērojami īpašie noteikumi."

11 Minētā cirkulāra 9. panta pirmais teikums nosaka:

"Ja ārvalsts darba devējs nodod transportlīdzekli, kas ir īrēts vai paņemts līzingā, tāda darba ņēmēja lietošanā, kura dzīvesvieta ir Beļģijā un kurš var pieprasīt, lai piemērotu īpašos noteikumus, kas ir noteikti turpmāk 14. un 15. punktā, šis darba ņēmējs var iesniegt pieteikumu apliecības saņemšanai saskaņā ar tajos noteiktajiem nosacījumiem un ievērojot noteiktās formālās prasības."

12 Beļģijā dažādi nodokļi automašīnām ir cieši saistīti ar reģistrāciju. Tādējādi transportlīdzekļi reģistrācijas laikā tiek aplikti ar nodokli par laišanu apgrozībā atbilstoši Ienākuma nodoklim pielīdzināmo nodokļu kodeksa (turpmāk tekstā — "PNK") 94. panta pirmās daļas 1. punktam.

13 Šī tiesību norma paredz:

"Ar ienākuma nodoklim pielīdzināmo nodokli valsts labā apliek:

1) tādas automašīnas, pasažieru/kravu pārvadājumu transportlīdzekļus, mikroautobusus un motociklus, kas ir definēti mehānisko transportlīdzekļu un treileru reģistrācijas noteikumos, ja šie transportlīdzekļi ir saņēmuši vai tiem ir jāsaņem reģistrācijas zīme, kas nav "izmēģinājuma", "tirdzniecības" vai pagaidu zīme, kura nav starptautiskā reģistrācijas zīme, kas izsniegta šo noteikumu ietvaros."

14 PNK 99. panta 1. punkts šajā sakarā nosaka:

"Transportlīdzekļi, kas paredzēti 94. panta 1. punktā, tiek uzskatīti par izmantojamiem uz valsts lielceļiem Beļģijā, ja tie ir vai tiem jābūt reģistrētiem Ceļu satiksmes biroja reģistrā."

15 PNK 21. pants, kurā noteikts nodoklis par automašīnu laišanu apgrozībā, nosaka:

"Nodokli maksā fiziska vai juridiska persona, kas ir vai kurai ir jābūt minētai reģistrācijas apliecībā, tik ilgi, kamēr transportlīdzeklis ir vai tam jābūt ierakstītam uz šīs personas vārda Ceļu satiksmes biroja reģistrā.

Transportlīdzekļi, kas minēti pirmajā daļā, ir automašīnas, lēnie pasažieru/kravu pārvadājumu transportlīdzekļi, mikroautobusi, ātrās palīdzības mašīnas, motocikli, mehāniskie tricikli, mehāniskie kvadracikli, furgoni, lēnie furgoni, laivu treileri, kempingu treileri, kempinga transportlīdzekļi, treileri un pustreileri, kuru maksimālā atļautā masa nepārsniedz 3500 kg."

Pamata prāvas un prejudiciālais jautājums

Lieta C-151/04

16 Nadēns ir Beļģijas pilsonis ar dzīvesvietu Beļģijā, bet viņš strādā Luksemburgā *Nadin-Lux SA* sabiedrības pilnvarotā pārvaldnieka amatā.

17 2002. gada 21. martā, kad viņš brauca transportlīdzeklī, kas reģistrēts Luksemburgas Lielhercogistē un kas pieder sabiedrībai *Crédit Lease SA*, kuras juridiskā adrese ir Luksemburgā, viņu Beļģijā apturēja muitas un akcīzes dienesta darba ņemēji, lai veiktu pārbaudi.

18 Kriminālprocesa laikā iesniedzējtiesā viņš paziņoja, ka transportlīdzekli ir nopirkusi sabiedrība *Nadin-Lux SA*, ka viņš pats ir parakstījis pasūtījuma formu un ka par transportlīdzekli ir samaksājusi sabiedrība *Crédit Lease SA*. Viņa rīcībā bija nomas līgums uz apmēram 42 mēnešiem, sākot no 2000. gada janvāra.

19 No lietas materiāliem lēmuma par prejudiciālā jautājuma uzdošanu pielikumā izriet, ka attiecīgā persona ir iesniegusi pieteikumu PVN apliecības saņemšanai, bet tas ticis noraidīts tādēļ, ka viņš bija sabiedrības, kurā strādāja, pārvaldnieks.

20 Viņam tiek pārmests, ka 2002. gada 21. martā viņš darba vajadzībām ir izmantojis transportlīdzekli, kas reģistrēts ārvalstīs uz ārvalsts īpašnieka vārda, ar kuru viņu saista darba līgums, bez PVN apliecības transportlīdzeklī.

21 Nadēns apgalvo, ka viņš ir uzskatāms par Kopienas darba ņēmēju.

Lieta C-152/04

22 Dirē ir Beļģijas pilsonis ar dzīvesvietu Beļģijā, bet viņš strādā Luksemburgā sabiedrībā *Delisalade SA*.

23 2002. gada 15. martā, braucot transportlīdzeklī, kas reģistrēts Luksemburgā uz sabiedrības *Delisalade SA* vārda, viņu Beļģijā apturēja muitas un akcīzes dienesta darba ņemēji, lai veiktu pārbaudi.

24 Šīs pārbaudes laikā Dirē uzrādīja sava darba devēja izsniegtu apliecinājumu par transportlīdzekļa lietošanu, apliecinājumu, ko bija apstiprinājis Luksemburgas sociālā nodrošinājuma dienests. Darba līgumā starp Dirē un tā darba devēju noteikts, ka darba devējs nodod darba ņēmēja lietošanā transportlīdzekli un ka šis transportlīdzeklis var tikt lietots arī personīgām vajadzībām. Dirē nebija PVN apliecības.

25 Sākumā *Delisalade SA* bija vienas personas sabiedrība, kuru veidoja tikai Dirē, vēlāk, 1997. gadā, tā kļuva par akciju sabiedrību, kurā Dirē ir mazākuma dalībnieks un pārvaldnieks.

26 Dirē tiek pārmests, ka 2002. gada 15. martā viņš, kaut arī viņa dzīvesvieta bija Beļģijā, nebija reģistrējis transportlīdzekli, ko vēlējās lietot Beļģijā, kaut arī šis transportlīdzeklis jau bija reģistrēts ārvalstī.

27 Dirē tāpat apgalvo, ka viņš ir uzskatāms par Kopienas darba ņēmēju.

28 Šādos apstākļos *Tribunal de police de Neufchâteau* [Nefšato Policijas tribunāls] nolēma apturēt tiesvedību un iesniegt Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai EEK līguma 10., 39., 43. un 49. pants pieļauj, ka dalībvalsts pieņem tiesību aktu, kas liek darba ņēmējam, kura dzīvesvieta atrodas tās teritorijā, reģistrēt transportlīdzekli, kaut arī šis transportlīdzeklis pieder viņa darba devējam, tas ir, sabiedrībai, kuras juridiskā adrese ir citas dalībvalsts teritorijā un ar kuru šo darba ņēmēju saista darba līgums, kaut arī viņš vienlaicīgi ir arī akcionārs, pārvaldnieks, ikdienas pārvaldes pilnvarotā persona vai arī ieņem līdzvērtīgu amatu?"

Par prejudiciālo jautājumu

29 Iesniedzējtiesa pēc būtības jautā, vai EKL 10., 39., 43. un 49. pants pieļauj pienākuma uzlikšanu vienas dalībvalsts iedzīvotājam reģistrēt šajā valstī transportlīdzekli, ko viņa lietošanā nodevusi sabiedrība, kuras juridiskā adrese ir citā dalībvalstī, ja šis

iedzīvotājs ir šīs sabiedrības darba ņēmējs, ar kuru noslēgts darba līgums, un ja viņš ir arī vai nu šīs sabiedrības akcionārs, vai pārvaldnieks, vai direktors.

Par algotu darba ņēmēju un pašnodarbinātu personu statusu

30 Ja algoto darba ņēmēju statuss ir paredzēts EKL 39. pantā, tad uz pašnodarbinātajām personām attiecas EKL 43. pants.

31 Tā kā darba tiesisko attiecību būtiskā raksturiezīme EKL 39. panta izpratnē ir nosacījums, ka persona noteiktu laika posmu sniedz pakalpojumus citai personai tās pārvaldībā, par ko saņem darba samaksu, jebkāda darbība, ko persona veic ārpus pakļautības saiknes, ir kvalificējama kā pašnodarbinātas personas darbība EKL 43. panta izpratnē (skat. 2001. gada 20. novembra spriedumu lietā C-268/99 *Jany* u.c, *Recueil*, I-8615. lpp., 34. punkts un tajā minētā judikatūra).

32 Tiesai nav jānosaka, vai pamata prāvā pastāv pakļautības saikne.

33 Tā kā attiecīgie tiesību akti ļauj, neuzliekot reģistrācijas pienākumu, algotam darba ņēmējam, kura dzīvesvieta ir Beļģijā, braukt Beļģijas teritorijā ar transportlīdzekli, kas pieder sabiedrībai, kuras juridiskā adrese ir citā dalībvalstī un kura nodevusi šo transportlīdzekli darba ņēmēja lietošanā, ir jāizvērtē, vai šādas iespējas liegšana pašnodarbinātajām personām ir pretrunā EKL 43. pantam.

Par pārvietošanās brīvības ierobežojumiem attiecībā uz pašnodarbinātajām personām

34 Līguma noteikumu attiecībā uz personu brīvu pārvietošanos mērķis ir atvieglot Kopienas pilsoņu visu veidu profesionālās darbības veikšanu visā Kopienas teritorijā, un tie aizliedz tādus pasākumus, kuri var radīt mazāk labvēlīgus apstākļus šiem pilsoņiem, kad tie vēlas veikt saimniecisku darbību citas dalībvalsts teritorijā (skat. 2005. gada 15. septembra spriedumu lietā C-464/02 Komisija/Dānija, Krājums, I-7929. lpp., 34. punkts un tajā minētā judikatūra).

35 Tādējādi tiesību normas, kas nepieļauj vai attur dalībvalsts pilsoni atstāt savu izcelsmes valsti, lai izmantotu tiesības brīvi pārvietoties, ir šķērslis šīs brīvības izmantošanai, pat ja tās ir piemērojamas, neņemot vērā attiecīgo darba ņēmēju pilsonību (1995. gada 15. decembra spriedums lietā C-415/93 *Bosman*, *Recueil*, I-4921. lpp., 96. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Dānija, 35. punkts).

36 Attiecībā uz Dānijā noteikto pienākumu reģistrēt transportlīdzekli, ko sabiedrība, kuras juridiskā adrese ir citā dalībvalstī, nodevusi algotiem darba ņēmējiem, kuru dzīvesvieta ir Dānijā, Tiesa jau ir atzinusi, ka šis pienākums ir uzskatāms par šķērsli darba ņēmēju pārvietošanās brīvībai (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Dānija, 46. un 52. punkts). Neapšaubāmi reģistrācijas pienākums, kāds ir arī pamata prāvās, tāpat ir šķērslis personu brīvībai pārvietoties, ciktāl šis pienākums uzlikts pašnodarbinātajām personām.

37 Faktiski tas kavē Beļģijas iedzīvotājus veikt darbu pašnodarbināto personu statusā citās dalībvalstīs un tādējādi var atturēt šīs personas izmantot tiesības brīvi pārvietoties.

38 Pretēji tam, ko apgalvo Beļģijas valdība, reģistrācijas pienākums nezaudē šķēršļa raksturu tādēļ, ka sabiedrība, kuras juridiskā adrese ir citā dalībvalstī, var reģistrēt transportlīdzekli Beļģijā uz sava vārda, pat ja tā tur nav reģistrēta, lai novērstu to, ka direktoram pašam tā ir jāreģistrē.

39 Šāds pasākums var tikt atļauts tikai tad, ja tas ietilpst izņēmumu uzskaitījumā, ko skaidri paredz EKL 46. panta 1. punkts, vai ja tas tiek darīts, lai sasniegtu tādu likumīgu mērķi, kas atbilst Līgumam, un ja to attaisno primāru vispārējo interešu iemesli. Tomēr pat šādā gadījumā tā piemērošana var notikt tikai, īstenojot attiecīgo mērķi un nepārsniedzot mērķa sasniegšanai nepieciešamo (pēc analoģijas skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Dānija, 53. punkts un tajā minētā judikatūra).

Par pamatojumu personu brīvās pārvietošanās ierobežošanai

40 Tiesību akti par transportlīdzekļu aplikšanu ar nodokļiem nav saskaņoti, atskaitot izņēmuma gadījumus, kas uz šo lietu neattiecas. Tādējādi dalībvalstis var brīvi īstenot savu kompetenci šajā nodokļu jomā ar nosacījumu, ka tiek ievērotas Kopienu tiesības (2002. gada 21. marta spriedums lietā C-451/99 *Cura Anlagen*, *Recueil*, I-3193. lpp., 40. punkts).

41 No iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Dānija 75.–78. punkta izriet, ka dalībvalsts var uzlikt nodokli, reģistrējot transportlīdzekli, ko sabiedrība, kuras

juridiskā adrese ir citā dalībvalstī, ir nodevusi tāda darba ņēmēja rīcībā, kura dzīvesvieta atrodas šajā dalībvalstī, ja ir paredzēts, ka šis transportlīdzeklis lielākoties tiks pastāvīgi lietots pirmās dalībvalsts teritorijā, vai ja tas faktiski jau šādi tiek izmantots.

42 Valsts tiesai ir jāizvērtē, vai attiecīgie darba ņēmēji šādi lieto transportlīdzekļus, kas ir nodoti viņu lietošanā.

43 Ja nē — personu brīvas pārvietošanās princips nepieļauj tādu reģistrēšanas pienākumu kā šajā gadījumā pamata prāvās un argumenti, ko šajās lietās izteikusi Beļģijas valdība, neattaisno šāda pienākuma uzlikšanu.

44 Vispirms — no iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Dānija 80. un 81. punkta izriet — ja nepastāv nosacījumi, kas uzskaitīti šā sprieduma 39. punktā, cīņas pret nodokļu nemaksātājiem mērķis neattaisno nodokļu piemērošanu un līdz ar to — arī reģistrācijas pienākumu tādos gadījumos, kādi ir pamata prāvās.

45 Attiecībā uz ļaunprātīgas izmantošanas novēršanu no judikatūras, it īpaši no 1999. gada 9. marta sprieduma lietā C-212/97 *Centros* (*Recueil*, I-1459. lpp., 24. punkts) izriet, ka dalībvalsts ir tiesīga veikt pasākumus, lai atturētu noteiktus pilsoņus no vēlmes, aizbildinoties ar Līgumā noteiktajām tiesībām, ļaunprātīgi apiet savas valsts tiesību aktus un lai novērstu to, ka personas ļaunprātīgi vai krāpnieciski izmanto Kopienu tiesību normas.

46 Tomēr tas, ka pašnodarbinātā persona, kuras dzīvesvieta ir Beļģijā, Beļģijas teritorijā lieto automašīnu, kas pieder sabiedrībai, kuras juridiskā adrese ir citā dalībvalstī, un ko tā nodevusi viņa, sava darba ņēmēja, lietošanā, nevar būt pamats vispārīgam pieņēmumam par ļaunprātīgu izmantošanu (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Dānija, 67. punkts).

47 Turklāt Tiesa jau ir nospriedusi, ka EKL 39. un 43. pants nodrošina vienādu tiesisko aizsardzību (1991. gada 5. februāra spriedums lietā C-363/89 *Roux*, *Recueil*, I-273. lpp., 23. punkts).

48 Attiecībā uz argumentu, ka ir vajadzīga ticama identifikācija, jāatzīmē, ka, uzliekot pienākumu reģistrēt to sabiedrību transportlīdzekļus, kuru juridiskā adrese ir citā dalībvalstī, lai garantētu šo transportlīdzekļu īpašnieku ticamu identifikāciju, tiek pārsniegts mērķa sasniegšanai nepieciešamais. Visas dalībvalstis, kurām ir izveidota transportlīdzekļu reģistrācijas sistēma, var identificēt transportlīdzekļa īpašnieku, lai arī kurā dalībvalstī šis transportlīdzeklis būtu reģistrēts.

49 Arguments par satiksmes drošību tiešām var tikt uzskatīts par primāru vispārējo interešu iemeslu, kas attaisno personu brīvas pārvietošanās ierobežošanu (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā C-451/99 *Cura Anlagen*, 59. punkts).

50 Tomēr, ja transportlīdzeklis tiek pakļauts tehniskai kontrolei vienā dalībvalstī, līdzvērtības un savstarpējas atzīšanas princips, kas noteikts Padomes 1996. gada 20. decembra Direktīvas 96/96/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju tehniskajām apskatēm (OV 1997, L 46, 1. lpp.) 3. panta 2. punktā, liek citām dalībvalstīm atzīt apliecību, kas šajā sakarā ir izsniegta, taču neaizliedz pieprasīt papildu pārbaudi, lai veiktu reģistrāciju tās

teritorijā, ar nosacījumu, ka minētā apliecība jau neapliecina šīs pārbaudes (iepriekš minētais spriedums lietā *Cura Anlagen*, 62. punkts).

51 Kaut arī Tiesa jau ir atzinusi iespēju veikt papildu pārbaudes reģistrācijai citā dalībvalstī ar nosacījumu, ka tehniskās kontroles apliecība jau neapliecina šīs pārbaudes, no attiecīgajiem Beļģijas tiesību aktiem neizriet, ka reģistrācijas pienākuma mērķis ir saistīts ar satiksmes drošību.

52 Attiecībā uz argumentu par vides politiku — no iepriekš minētā sprieduma lietā *Cura Anlagen* 68. punkta skaidri izriet, ka tāda patēriņa nodokļa, kāds ir arī šajā gadījumā, mērķis varētu būt vispārējās interesēs atturēt personas no tādu transportlīdzekļu pirkšanas un turēšanas īpašumā, kas patērē ļoti daudz degvielas. Tomēr, pirmkārt, Apvienotās Karalistes valdība nav paskaidrojusi, kādā veidā vide var tikt aizsargāta ar tāda reģistrācijas pienākuma palīdzību, kāds ir pamata prāvās, un, otrkārt, Beļģijas valdība pēc būtības vajadzību reģistrēt sabiedrības transportlīdzekli skaidro ar nodokļu mērķiem.

53 Ja sabiedrības transportlīdzeklis netiek izmantots tādos apstākļos, kādi ir uzskaitīti šā sprieduma 41. punktā, attiecīgais reģistrācijas pienākums nav attaisnojams, ja pašnodarbinātā persona var lietot sabiedrības transportlīdzekli arī personīgām vajadzībām (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Dānija, 51. punkts).

54 Šādos apstākļos EKL 10. un 49. pants nav jāizvērtē.

55 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka EKL 43. pants neļauj pieņemt tādus valsts tiesību aktus vienā dalībvalstī, kādi ir pamata prāvās, ar ko pašnodarbinātai personai, kuras dzīvesvieta ir šajā dalībvalstī, tiek uzlikts pienākums tajā reģistrēt transportlīdzekli, kas pieder sabiedrībai, kas ir tās darba devēja, un ko šī sabiedrība, kuras juridiskā adrese ir citā dalībvalstī, ir nodevusi tās lietošanā, ja sabiedrības transportlīdzeklis nav nedz paredzēts pastāvīgai lietošanai pirmajā dalībvalstī, nedz arī faktiski tiek lietots šādā veidā.

Par tiesāšanās izdevumiem

56 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, izņemot minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumus, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

EKL 43. pants neļauj pieņemt tādus valsts tiesību aktus vienā dalībvalstī, kādi ir pamata prāvās, ar ko pašnodarbinātai personai, kuras dzīvesvieta ir šajā dalībvalstī, tiek uzlikts pienākums tajā reģistrēt transportlīdzekli, kas pieder

sabiedrībai, kas ir tās darba devēja, un ko šī sabiedrība, kuras juridiskā adrese ir citā dalībvalstī, ir nodevusi tās lietošanā, ja sabiedrības transportlīdzeklis nav nedz paredzēts pastāvīgai lietošanai pirmajā dalībvalstī, nedz arī faktiski tiek lietots šādā veidā.

[Paraksti]